

Topografische en klinische anatomie I (G000722)

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0

Studietijd 150 u

Contacturen

65.0u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2020-2021

A (semester 1)

Nederlands

Gent

practicum

32.5u

demonstratie

2.5u

hoorcollege: response

8.75u

college

online hoorcollege

22.5u

Lesgevers in academiejaar 2020-2021

Cornillie, Pieter

DIO3

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2020-2021

[Bachelor of Science in de diergeneeskunde](#)

stptn

5

aanbodsessie

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Topografie, Klinische Anatomie, Grote Huisdieren, Paard, Rund, Varken

Situering

Dit opleidingsonderdeel bouwt direct voort op de basiskennis uit het vak 'studie van de vertebraten en algemene anatomie van de huisdieren' (G000718). Vanuit klinische vraagstukken wordt de relevante anatomie belicht en diepgaander uitgewerkt. Er wordt uitgebreid de link gelegd met klinische beeldvormingstechnieken, de chirurgie, orthopedie en overige disciplines zoals inwendige ziekten en verloskunde waar grondige anatomische inzichten onontbeerlijk zijn in de correcte benadering en behandeling van de diergeneeskundige patiënt.

Inhoud

Dit deel 1 legt de focus op de grote huisdieren, met name paard, herkauwers, en varken, maar waar relevant wordt binnen de grote thema's (voor zover ze niet in deel 2 aan bod komen) eveneens de vergelijking gemaakt met de kleine huisdieren.

Naast een belichting van de relevante anatomie in de algemene klinische benadering (oriëntatie- & palpatiepunten, bv. pols, venepunctie, lymfeknopen,...) komen, telkens vanuit een klinische vraagstelling, volgende grote thema's aan bod:

- Ledematen, biomechanica & voorbewegingsanatomie. Speciale focus: kinematics, sta-apparaat, anatomie van de ondervoet, hoef en klauw. Klinische link naar: het manke dier, beeldvorming (RX, echografie, tenoscopie), lokale anesthesie, puncties van gewrichten en slijmbeurzen, klauwamputatie,...
- Hoofd & schedel (uitwendig), neus-, mond- & keelholte. Speciale focus: tanden (incl. leeftijdsbepaling), tonsillen, sinussen, bovenste luchtwegen, larynx & luchtzakken, organen van kop- & halsregio. Anatomische basis van cornage, onthoornen bij runderen, lokale anesthesie aangezicht & oren, zenuwletsels, beeldvorming (endoscopie) van bovenste luchtwegen,...
- Topografie van buik- & bekkenorganen zowel bij volwassen als opgroeiende dieren. Speciale focus: spijsverteringsstelsel & voorplantingsstelsel. Anatomische basis van koliek bij paard en rund, pens- & lebmaagproblematieken, castratie, kunstmatige inseminatie, het graviede dier, downer cowsyndroom, het lacterende dier,...

Begincompetenties

Een grondige basiskennis van de algemene anatomie van de huisdieren (cfr. G000718) is vereist.

Eindcompetenties

- 1 De anatomische componenten die mee aan de basis ligt van de predispositie, het ontstaan en/of verloop van courante pathologieën bij grote huisdieren, of die betrokken worden in de benadering van het probleem, in eigen bewoording en via eigen schematische tekeningen illustreren.
- 2 De topografische organisatie van de anatomische structuren die men tegenkomt bij een opervlakkige (palpatie,...) dan wel invasieve (exploratieve, chirurgische) benadering van de klinisch relevante regio's bij de grote huisdieren kunnen schetsen en herkennen in een vrijgeprepareerd chirurgisch veld (via kadaverstudie of fotomateriaal).
- 3 Een nauwgezette anatomische dissectie kunnen uitvoeren, met het selectief sparen of een zo min mogelijke destructie van de belangrijke anatomische componenten, en de blootgelegde structuren kunnen identificeren.
- 4 Klassieke beeldvorming van normale anatomische structuren bij de grote huisdieren kunnen correleren met overeenkomstige anatomische preparaten.
- 5 Klinisch relevante orientatie-, palpatie-, auscultatie-, percussie-, punctie- & bemonsteringsplaatsen kunnen aanduiden op (stukken) kadavers of karkassen van de grote huisdieren.
- 6 Belang van de (bio)veiligheidsrichtlijnen bij het werken met dierlijk materiaal inzien en deze richtlijnen ook correct toepassen.
- 7 Op een rationele en respectvolle manier omgaan met dierlijk materiaal dat voor educatieve doeleinden wordt ingezet.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Practicum, Demonstratie, Online hoorcollege, Hoorcollege: response college

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

De online kennisclips met nieuwe leerinhoud, en de reeds opgedane kennis Algemene Anatomie uit de cursus Studie van de Vertebraten en Algemene Anatomie van de Huisdieren bieden de theoretische basis waarop de practica op voortbouwen.

In de kennisclips wordt de anatomie vanuit specifieke diergeneeskundige casussen en op basis van wetenschappelijke literatuur verder toegelicht. Dit biedt de nodige inzichten om de pathologie te begrijpen, de beeldvorming te interpreteren of het geheel op chirurgische wijze te kunnen benaderen).

De demonstraties en praktische oefeningen via kadaverstudies zijn hier een verdere praktische uitwerking van.

Leermateriaal

Cursus, online kennisclips, wetenschappelijke artikelen over het bewuste onderwerp, tekeningen en schetsen, practicumnota's, anatomische preparaten, referentielijst van anatomische handboeken, die tevens consulteerbaar zijn in de bibliotheek van de vakgroep. Studenten bouwen tijdens de practica ook een eigen beeldbank met anatomische bevindingen uit het practicum op.

De basishandboeken (zie referenties hieronder) zijn elektronisch consulteerbaar via de bibliotheek van de UGent.

Referenties

Budras et al.: Anatomy of the Horse. (Schlütersche)
Budras et al.: Bovine Anatomy. (Schlütersche)

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Concrete aanwijzingen over examenvorm en -inhoud tijdens de hoorcolleges en de practica. Permanente aanwezigheid van een AP-lid tijdens de oefeningen. Met alle AP-leden van de vakgroep kunnen steeds afspraken gemaakt worden voor bijkomende uitleg.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Vaardigheidstest, Mondeling examen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Vaardigheidstest, Mondeling examen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is niet mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Praktisch deel:

- Toetsing van de elementaire kennis: herkennen van essentiële anatomische structuren en aanduiden van oriëntatiepunten.
- Dissectie van een anatomisch preparaat.
- Herkennen van geprepareerde anatomische structuren (practicumpreparaten) & correleren van beeldvorming met de klassieke anatomie. (wordt geïncorporeerd tijdens de ondervraging van het theoretische deel)

Theorisch deel:

Mondelinge toets met schriftelijke voorbereiding:

Toetsing van de inzichten in de topografische organisatie en de anatomische benadering van klinisch relevante structuren en regio's bij de grote huisdieren. Deze toetsing gebeurt aan de hand van voorgeprepareerde kadaverstukken, museumpreparaten en/of fotomateriaal. Bij de schriftelijke voorbereiding neemt de student kennis van de preparaten die voorgelegd zullen worden, en werkt hij/zij op papier de anatomische benadering en topografische organisatie uit. Bij de mondelinge ondervraging wordt dit voorbereidend werk tegenover de eigenlijke preparaten afgetoetst. Daarnaast volgen er korte bijvragen met de preparaten als uitgangsbasis.

Gelet op de Covid19-problematiek is het mogelijk dat een mondelinge evaluatie niet kan plaatsvinden. In dit geval dienen de vragen volledig schriftelijk uitgewerkt te worden, en wordt het herkennen van anatomische structuren op kadaverobjecten vervangen door identificatie van structuren via foto-materiaal.

Eindscoreberekening

- dissectievaardigheden en relevante kennis: 5/20
- mondelinge evaluatie theorie + praktisch inzicht: 15/20, waarvan:
 - Kennisvraag 5 ptn.
 - Toepassingsvraag 5 ptn.
 - Kadaveroefening 5 ptn.

Permanente Evaluatie: het zich doelbewust onttrekken aan deelname aan de verplichte practica kan resulteren in het niet-geslaagd zijn voor het ganze vak.

Faciliteiten voor werkstudenten

Werkstudenten worden niet vrijgesteld van deelname aan de practica, maar kunnen de practica wel volgens een aangepast schema volgen. Hiertoe dienen deze studenten vóór aanvang van de practicumreeks concrete afspraken te maken met de titularis.